

Länstyrelsen
Västra Götaland

Miljöprövningsdelegationen

Beslut
2021-10-08

Diarienummer
551-10534-2020
Dossienummer
1496-1104

Sida
1(38)

Skövde Slakteri AB
[REDACTED]@skovdeslakteri.se

Tillstånd till slakteri- och styckningsverksamhet på fastigheten Skövde 5:234 i Skövde kommun

Verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 15.10-i (B), 90.241-i (B)

Miljöprövningsdelegationens beslut

Tillstånd

Miljöprövningsdelegationen ger Skövde Slakteri AB (556325-8952) tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till slakteri- och styckningsverksamhet på fastigheten Skövde 5:234 i Skövde kommun. Verksamheten får bedrivas inom det verksamhetsområde som framgår av bilagan till detta beslut.

Tillståndet gäller för en produktion baserad på 50 000 ton slaktvikt och 50 000 ton styckningsvikt per år.

Villkor för tillståndet

Allmänt

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Verksamheten ska bedrivas så att olägenheter till följd av lukt undviks. Om olägenheter av betydelse ändå uppkommer från verksamheten ska verksamhetsutövaren vidta effektiva skyddsåtgärder så att störningen minimeras.

Energihushållning

3. Åtgärder ska i skäligen utsträckning successivt vidtas för att effektivisera energianvändningen. Åtgärderna ska utgå från en energikartläggning som redovisar energianvändningen och hur den kan effektiviseras. En energihushållningsplan ska ges in till tillsynsmyndigheten vart fjärde år med början två år efter att tillståndet tagits i anspråk. Om det finns skäl får tillsynsmyndigheten medge ändring av tiderna. Av planen ska åtminstone följande framgå.
 - Vilka åtgärder som är tekniskt möjliga och realistiska att genomföra, samt kostnaderna och energibesparingen för dessa.

- Kostnads kalkyler omfattande minst total investeringskostnad och återbetalningstid, grundad på åtgärdens livscykelkostnader.
 - Vilka åtgärder som har genomförts och bedömning av vilka åtgärder som är skäligen att genomföra kommande fyra-årsperiod samt en motivering av varför övriga åtgärder inte bedöms skäligen.
4. Om fossilt bränsle används i verksamheten ska samtliga nödvändiga åtgärder för utfasning alternativt konvertering till fossilfritt bränsle, identifieras. Dessa åtgärder ska redovisas senast två år efter att tillståndet har fått laga kraft. Redovisningen ska innehålla kostnads kalkyler omfattande åtminstone total investeringskostnad och återbetalningstid, grundad på åtgärdens livscykelkostnader. Även en redovisning av vilka förändringar i luftutsläpp som åtgärderna skulle medföra ska ingå.

Spillblod

5. Stickning och avblodning ska ske över spillblodränna. Avblodningstiden ska anpassas efter djurslag och vara så lång att allt blod i möjligaste mån lämnar djurkroppen. Blod och skölvatten från den första sköljningen av spillblodsrännan ska nyttiggöras som biogasråvara eller omhändertas på annat sätt. Det får inte belasta intern eller extern reningsanläggning för processavloppsvatten.

Avloppsvatten från spolhallen

6. Spolhallen får enbart användas för invändig rengöring av djurtransportbilar samt för utvändigt avspolning av gödselrester och liknande på djurtransportbilar.
7. Senast sex månader efter att detta beslut fått laga kraft ska spolhallen för djurtransportbilar vara försedd med ett system som säkerställer att okontrollerat läckage av bränsle/olja från lastbil kan samlas upp och tas omhand. Det får inte ledas genom den interna avloppsanläggningen. Tillsynsmyndigheten får medge förlängd tid med ytterligare maximalt sex månader om det finns särskilda skäl.

Processavloppsvatten

8. Processavloppsvatten ska återanvändas/recirkuleras i den mån det är möjligt före avledning till biogasanläggning eller kommunens avloppsreningsverk. Det processavloppsvatten som avleds till kommunens avloppsreningsverk ska, efter att ha genomgått erforderlig rening, flödesutjämnas och avledas enligt tids- och volymschema överenskommet med ansvarig för kommunens avloppsreningsverk.

Processavloppsvatten som inte genomgått tillräcklig rening ska buffertlagras på anläggningen för att möjliggöra analys av föroreningar före eventuell ytterligare rening och avledning till kommunens avloppsreningsverk.

9. Bräddning till kommunens avloppsreningsverk får endast ske i nödfall och först efter kontakt med tillsynsmyndigheten och kommunens avloppsreningsverk. Kontroll ska ske av eventuellt bräddat vatten så att halter och mängder kan redovisas i efterhand.

10. Halten av föroreningar i det samlade utsläppet av processavloppsvatten som avleds till kommunens avloppsreningsverk, får som medelvärde under angiven period inte överskrida följande värden.

Parameter	Enhet	Årsmedelvärde per driftsdygn	Enskilt driftsdygn*
Avloppsvattenmängd	m ³	450	700
BOD ₇	kg	570	800
Totalkväve	kg	80	-
Oljeindex	mg/l	10	25

* Med driftsdygn avses dygn då minst en avdelning av anläggningen är i drift och leder avloppsvatten till avloppsnätet. Antalet driftsdygn ska registreras.

Mängden processavloppsvatten ska mätas kontinuerligt och provtagning ska ske flödesproportionellt under minst ett dygn per vecka. Rutiner i övrigt för provtagning och analys ska framgå av verksamhetens kontrollprogram. Sanitärt avloppsvatten omfattas inte av detta villkor.

11. Verksamhetsutövaren ska verka för att utsläppen av metaller i processavloppsvatten från anläggningen/verksamheten ska minska över tid. Uppföljning ska ske åtminstone av metallerna zink, nickel och kadmium.

Dagvatten

12. Dagvattenbrunnar ska vara varaktigt färgmarkerade och får inte blockeras. Absorptionsmedel samt anordningar för att snabbt täta dagvattenbrunnarna ska finnas lätt tillgängliga och användas vid spill eller risk för spill.

Lagring och transporter

13. Slakteriavfall och biprodukter, dock ej djurens gödsel, ska i väntan på transport förvaras inomhus i täta behållare. Om lagringstiden kommer att överstiga två dygn ska förvaring ske i kylt utrymme. Vid transport ska dessa behållare försees med tätslutande lock.
14. Lagring av gödsel utanför djurstallarna ska ske i täckta lagringsutrymmen.
15. Transport av gödsel ska ske i täta och täckta behållare.
16. Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt arbeta med att minska miljö- och klimatpåverkan från transporter. Som stöd för detta arbete ska en handlingsplan finnas och följas. Handlingsplanen ska i möjligaste mån omfatta alla slag av transporter som följer av verksamheten. Planen ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast två år efter att tillståndet har tagits i anspråk. Tillsynsmyndigheten får medge en senareläggning av tidpunkten om det finns särskilda skäl. Planen ska därefter uppdateras minst vart tredje år om inte tillsynsmyndigheten bestämmer annat.

Buller

17. Buller från verksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än

helgfri måndag–fredag	kl. 06.00–18.00	50 dB(A)
nattetid	kl. 22.00–06.00	40 dB(A)
övrig tid		45 dB(A)

Begränsningsvärdena enligt första stycket ska kontrolleras genom mätningar vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätningar vid berörda bostäder (immissionsmätning). Kontroll ska ske så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer och när tillsynsmyndigheten i övrigt anser att kontroll är befogad.

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dB(A) utomhus vid bostäder får inte utföras nattetid (kl. 22.00–06.00).

Kemikalier och avfall

18. Kemiska produkter (inklusive bränsle) och farligt avfall ska förvaras och i övrigt hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks.

Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Absorptionsmedel ska finnas lätt tillgängligt. Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

19. Det smörjmedel som används till mekaniken för höj- och sänkning av djurtransportbilarnas olika golvplan ska så långt möjligt utgöras av icke-fossilt smörjmedel.

Beredskapsplan

20. Verksamhetsutövaren ska ha en beredskapsplan för hantering av olyckshändelser med konsekvenser för miljön. Det ska finnas dokumenterade rutiner och lämplig utrustning för att förebygga och avhjälpa sådana olyckshändelser. Planen ska ges in till tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet har tagits i anspråk eller den senare tidpunkt (högst ytterligare 6 månader) som tillsynsmyndigheten bestämmer. Planens aktualitet ska ses över årligen samt vid förändringar som kan påverka beredskapen.

Förstagångsbesiktning

21. Förstagångsbesiktning ska göras senast sex månader efter att verksamhetens beredskapsplan lämnats in. Tillsynsmyndigheten får senarelägga tidpunkten om det finns särskilda skäl. Tillsynsmyndigheten ska ges möjlighet att närvara vid förstagångsbesiktningen. Besiktningsrapporten tillsammans med verksamhetsutövarens förslag till

åtgärder på eventuella påpekanden samt tid när åtgärderna kan vara genomförda ska lämnas in till tillsynsmyndigheten.

Kontrollprogram

22. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Programmet ska möjliggöra en bedömning av om villkoren följs. I programmet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Ett förslag till reviderat kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast fyra månader efter att tillståndet har tagits i anspråk eller den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Nedläggning

23. Innan hela verksamheten läggs ner ska verksamhetsutövaren i god tid ge in en avvecklingsplan till tillsynsmyndigheten. Om bara en del av verksamheten ska läggas ner räcker det att verksamhetsutövaren i god tid anmäler det till tillsynsmyndigheten. Efter en anmälan får tillsynsmyndigheten besluta att en avvecklingsplan ska ges in om det finns behov av det.

Rätt för tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor enligt följande. Detta görs med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken.

- D1. Skäligen åtgärder för att minimera luktolägenheter av betydelse. (villkor 2)
- D2. Skäligen villkor om vilka åtgärder enligt energihushållningsplanen som ska genomföras och inom vilken tid dessa ska vara genomförda. (villkor 3)
- D3. Skäligen åtgärder för att förebygga risker inklusive samla upp släckvatten utifrån vad som framkommer i beredningsplanen. (villkor 20)

När tillståndet får tas i anspråk

Miljöprövningsdelegationen avslår ansökan om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk först när det har fått laga kraft.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när tillståndet tas i anspråk.

När verksamheten ska ha satts igång (igångsättningsperiod)

Verksamheten enligt tillståndet ska ha satts igång senast tre år efter att detta beslut har fått laga kraft. Annars förfaller tillståndet.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när verksamheten sätts igång.

Tidigare tillstånd återkallas

Miljöprövningsdelegationen återkallar tillståndet givet av Miljöprövningsdelegationen den 26 september 2014 (dnr 551-29717-2012). Återkallelsen gäller från och med att detta beslut har fått laga kraft och det nya

tillståndet tagits i anspråk. Återkallelsen görs med stöd av 24 kap. 3 § första stycket 6 miljöbalken.

Samtidigt upphör besluten om fastställande av slutliga villkor som hör till det återkallade tillståndet att gälla.

Delgivning sker genom kungörelse

Miljöprövningsdelegationen beslutar, med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen införs inom tio dagar i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Skaraborgs Allehanda SLA.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen och hos kommunkansliet i Skövde kommun. Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se

Redogörelse för ärendet

Bakgrunden till ansökan

Skövde Slakteri AB (sökanden) ansöker om tillstånd till fortsatt slakteri- och styckningsverksamhet. Ansökan föranleds av att sökanden fortsättningsvis vill ha möjlighet att stycka hela den sedan tidigare tillståndsgivna slaktvikten.

Tidigare tillstånd till verksamheten

Miljöprövningsdelegationen gav den 26 september 2014 (dnr 551-29717-2012) tillstånd till slakteri- och styckningsverksamhet. Delegationen beslutade även om slutliga villkor efter provotid avseende utsläpp av kväveoxider samt upphävde villkor 7 om begränsning av föroreningar i avloppsvatten från fordonstvätt den 25 januari 2018 (dnr 551-1063-2017) respektive avseende utsläpp av processavloppsvatten den 30 november 2020 (dnr 551-1543-2020). Miljöprövningsdelegationen har bland annat beslutat om följande slutliga villkor för verksamheten (dnr 551-1543-2020).

16. Avloppsvatten från spolhallen ska avledas genom en klass 1 oljeavskiljare enligt svensk standard. Oljeavskiljaren ska dimensioneras och underhållas så att funktionen upprätthålls över tid. Rutiner för uppföljning av oljeavskiljarens funktion, rengöring av fordon i spolhallen samt provtagning och kontroll av avloppsvatten ska dokumenteras och utföras inom ramen för verksamhetens kontrollprogram.

Oljeavskiljaren ska vara installerad och i funktion senast 6 månader efter att detta beslut fått laga kraft. Tillsynsmyndigheten får medge förlängd tid om det finns särskilda skäl.

17. Allt processavloppsvatten ska ledas till biogasanläggning eller kommunens avloppsreningsverk. Det processavloppsvatten som avleds till kommunens avloppsreningsverk ska, efter att ha genomgått erforderlig rening, flödesutjämnas och avledas enligt tids- och volymschema överenskommet med ansvarig för kommunens avloppsreningsverk.

18. Halten av föroreningar i det samlade utsläppet av processavloppsvatten som avleds till kommunens avloppsreningsverk, dvs. både behandlat, delvis behandlat och obehandlat avloppsvatten, får som medelvärde under angiven period inte överskrida följande värden.

Parameter	Enhet	Årsmedelvärde per driftsdygn	Enskilt driftsdygn	Årsmedelvärde
Avloppsvattenmängd	m ³	450	700	-
BOD ₇	kg	570	800	-
Totalkväve	kg	80	-	-
Zink	µg/l	-	-	200
Nickel	µg/l	-	-	10
Kadmium	µg/l	-	-	0,1

Med processavloppsvatten avses allt spillvatten från verksamheten, inklusive bräddade volymer, med undantag för sanitärt avloppsvatten.

Med driftsdygn avses dygn då minst en avdelning av anläggningen är i drift och leder avloppsvatten till avloppsnätet. Antalet driftsdygn ska registreras.

Mängderna av BOD₇ och totalkväve ska kontrolleras genom flödesproportionell provtagning under minst ett dygn per vecka. Proverna ska tas ut under alternerande dygn enligt ett på förhand fastställt schema.

Begränsningsvärdena för zink, nickel och kadmium börjar gälla fr.o.m. den 1 januari 2022. Tillsynsmyndigheten får medge förlängd tid om det finns särskilda skäl.

Provtagning av processavloppsvatten för senare analys av metallhalter ska följa samma princip som beskrivs för BOD₇ och totalkväve. De veckovisa proven förs samman till ett samlingsprov som analyseras, ett för respektive kalendermånad. Med de månadsvisa analysvärdena beräknas årsmedelvärdet.

Beslutet från den 30 november 2020 (dnr 551-1543-2020) har dock överklagats av sökanden och har vid tidpunkten för detta beslut inte fått laga kraft.

Sökandens samråd med myndigheter och enskilda

Sökanden har samrått med myndigheter och enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten för att undersöka om verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan (undersökningssamråd). Därefter har Länsstyrelsen beslutat att verksamheten inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Hur ansökan har handlagts

Ansökan kom in till Miljöprövningsdelegationen den 5 mars 2020. Efter kompletteringar har ansökan kungjorts i ortstidningen Skaraborgs Allehanda SLA samt remitterats till Länsstyrelsen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Trafikverket, Miljösamverkan östra Skaraborg, Skövde VA och Räddningstjänsten Östra Skaraborg.

Yttranden har kommit in från samtliga remissinstanser. Sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Hur verksamheten klassificeras

Verksamheten klassificeras enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) med verksamhetskod

- 15.10-i (B) Slakteri med en produktion baserad på en slaktvikt av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton slaktvikt per kalenderår.
- 90.241-i (B) Behandling av animaliskt avfall på annat sätt än genom biologisk behandling eller förbränning, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen (2013:250).

Vad ansökan avser

Sökanden ansöker om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till en produktion baserad på en slaktvikt av 50 000 ton per år och 50 000 ton styckningsvikt per år.

Sökanden yrkar därutöver på:

- att förslag till tillståndsbeslut kommuniceras med sökanden innan beslut meddelas,
- att tillståndet får tas i anspråk utan hinder av att det överklagas (verkställighetsförordnande),
- tre års igångsättningstid.

Sökandens förslag till villkor för verksamheten

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt åtagit sig i ärendet om inte annat framgår av nedanstående villkor.
2. Om olägenhet i form av lukt uppstår i omgivningen till följd av verksamheten ska bolaget vidta tillräckliga åtgärder så olägenheterna upphör.
3. Portar och dörrar till anläggningens olika delar ska så långt möjligt hållas stängda. Utjämningsbassänger ska hållas täckta med gummiduk eller motsvarande för att begränsa avgång av luktande ämnen.
4. Stickning och avblodning ska ske över spillblodränna. Avblodningstiden ska anpassas efter djurslaget och vara så lång att allt blod i möjligaste mån lämnar djurkroppen. Blod och skölvatten från första sköljningen av spillblodrännan ska samlas upp och får inte ledas till processavlopp.
5. Mängden processavloppsvatten ska mätas kontinuerligt och provtagning ska ske flödesproportionellt.
6. I fordonstvätten får endast invändig tvätt av djurbilar ske. Utvändigt får endast gödselskvätt spolas bort och däck spolas av i smittskyddssäkrande hänseende. Endast rengöringskemikalier tillhandahållna av slakteriet får användas. Veterinär från Livsmedelsverket, Jordbruksverket eller länsstyrelsen får tillfälligt besluta om annat förfarande i samband med begränsning av smittspridning vid risk för eller konstaterat utbrott av sjukdom.

7. Buller från anläggningen inklusive transporter inom fastigheten får inte överskrida högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än
Helgfria måndagar-fredagar	kl 06.00 - 18.00	50 dB (A)
Nattetid	kl 22.00 – 06.00	40 dB (A)
Övrig tid		45 dB (A)
- Momentana ljud nattetid (kl 22.00 – 06.00) får utomhus vid bostäder högst uppgå till 55 dB(A). De angivna värdena ska kontrolleras genom mätning vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätning vid berörda bostäder (immissionsmätning). Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller när tillsynsmyndigheten anser att kontroll är befogad.
8. Kemiska produkter, inbegripet farligt avfall, ska förvaras i täta behållare på ogenomsläppligt underlag. Flytande kemiska produkter ska förvaras på ogenomsläpplig invallad yta eller ha motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Uppsamlingsvolymen ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av summan av övriga behållares volym. Vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.
9. Slakteriavfall och biprodukter ska i väntan på transport förvaras inomhus i täta behållare. Om lagringstiden kommer att överstiga två dygn och produkten är sådan att jäsnings eller lukt kan uppstå ska lagringen ske kylt. Vid transport ska dessa behållare förses med lock. Gödsel exkluderas från detta villkor.
10. Lagring av gödsel utanför djurstallarna ska ske i täckta lagringsutrymmen.
11. Transport av gödsel ska ske i täta och täckta behållare.
12. Bolaget ska så långt möjligt använda fordon med bästa möjliga miljöklass och så låga utsläpp som möjligt.
13. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Programmet ska bland annat ange hur verksamheten kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. När kontrollprogrammet uppdateras ska tillsynsmyndigheten få kopia på gällande version.
14. Utsläpp av kväveoxider från förbränning av eldningsolja, beräknat som NO₂ får vid normal drift inte överstiga 280 mg per Nm³ torr rökgas vid 3 % O₂. Normal drift omfattar all tid förutom start- och stopperioder. Kontroll ska ske minst en gång om året. Tillsynsmyndigheten får besluta om annat kontrollintervall för anläggningens pannor, inom ramen för verksamhetens kontrollprogram.
15. De avloppsvatten- och föroreningsmängder som avleds till kommunens avloppsreningsverk får uppgå till högst följande värden:

Parameter	Årsmedelvärde, driftsdygn	Enskilt driftsdygn
Avloppsvattenmängd, m ³	450	700
BOD ₇ , kg	570	800
Totalkväve, kg	80	-

Med driftsdygn avses dygn då anläggningen är i drift och leder avloppsvatten till avloppsnätet. Antalet driftsdygn ska registreras.

Kontrollen ska ske genom flödesproportionell provtagning under minst ett dygn per vecka. Proverna ska tas ut under alternerade dygn enligt ett på förhand fastställt provtagningsschema.

16. Processavloppsvatten, inklusive vatten från fordonstvätt ska, efter att ha genomgått erforderlig rening samt flödesutjämning, avledas till biogasanläggning eller kommunens avloppsreningsverk.

Sökandens yrkande på slutliga villkor i överklagan till domstol

Sökanden överklagade Miljöprövningsdelegationen beslut den 30 november 2020 om slutliga villkor (dnr 551-1543-2020) och yrkade då på följande villkor:

- Bolaget ska i tvätthallen för djurbilar ha ett system som säkerställer att ett eventuellt okontrollerat oljeläckage från lastbil separeras från avloppsvattnet. Vidare ska bolaget sträva efter att de oljeprodukter som används vid smörjning av djurtransportbilar ska vara bästa tillgängliga funktionella smörjmedel med avseende på nedbrytbarhet i miljön. Detta gäller även underleverantörer till bolaget som tvättar sina fordon i tvätthallen.

Säkerhetsmekanismen för oljeläckage ska vara i funktion senast 6 månader efter att detta beslut fått laga kraft. Tillsynsmyndigheten får medge förlängd tid om det finns särskilda skäl.

- Allt processavloppsvatten ska ledas till biogasanläggning eller kommunens avloppsreningsverk. Det processavloppsvatten som avleds till kommunens avloppsreningsverk ska, efter att ha genomgått erforderlig rening, flödesutjämnas och avledas enligt tids- och volymschema överenskommet med ansvarig för kommunens avloppsreningsverk.

Processavloppsvatten får också återanvändas och/eller värmväxlas inom bolagets verksamhet där så är lämpligt. Allt sådant processavloppsvatten ska efter återanvändningen/värmväxlingen avledas i enlighet med detta och övriga villkor.

- Halten av föroreningar i det samlade utsläppet av processavloppsvatten som avleds till kommunens avloppsreningsverk får som medelvärde under angiven period inte överskrida följande värden.

Parameter	Enhet	Årsmedelvärde per driftsdygn	Enskilt driftsdygn
Oljeindex	mg/l	10	25
Avloppsvattenmängd	m ³	450	700
BOD ₇	Kg	570	800
Totalkväve	Kg	80	-

Med processavloppsvatten avses allt spillvatten från verksamheten, med undantag för sanitärt avloppsvatten.

Med driftsdygn avses dygn då minst en avdelning av anläggningen är i drift och leder avloppsvatten till avloppsnätet. Antalet driftsdygn ska registreras.

Mängderna av BOD₇, oljeindex och totalkväve ska kontrolleras genom flödesproportionell provtagning under minst ett dygn per vecka. Proverna ska tas ut under alternerande dygn enligt ett på förhand fastställt schema.

Med oljeindex avses i detta fall olja av petrolobaserade kolväten och inte naturliga alifater. Bolaget ska arbeta med att hålla halten av oljeindex i avloppsvattnet på en så låg nivå som möjligt.

Processavloppsvatten som av någon anledning inte genomgått erforderlig rening och/eller bräddat, ska i möjligaste mån buffras hos bolaget för att renas innan det avleds till kommunens avloppsreningsverk. När så inte är möjligt ska

tillsynsmyndigheten och kommunens avloppsreningsverk skyndsamt underrättas och bolaget ska arbeta för minsta möjliga utsläpp av sådant vatten. Efter ett sådant utsläpp ska bolaget inom en vecka upprätta en intern arbetsrapport om händelsen med åtgärder som förebygger att samma scenario inträffar igen. Åtgärderna ska vara implementerade inom en månad från rapportdatum. Om utrustning behöver införskaffas kan den tiden förlängas med leveranstiden för utrustningen. Arbetsrapporten och åtgärderna kan komma att granskas av tillsynsmyndigheten vid kontroll av verksamheten.

Sökanden föreslog även att utsläpp av kadmium, zink och nickel i processavloppsvattnet skulle utredas under en provotid.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Befintlig verksamhet

Verksamheten utgörs av slakt, styckning och konsumentförpackning av kött från djurslagen nöt och gris. Efter en brand 2014 byggdes Sveriges nu modernaste grisslakteri.

Nuvarande miljötillstånd medger en slaktvikt om 50 000 ton per år och en styckningsvikt om 20 000 ton per år. I dagsläget styckas cirka 11 000 ton per år.

Slakteri

Djuren transporteras till slakteriet på specialbyggda lastbilar, som har inredning anpassad för djurslaget de transporterar. För att få effektiva transporter transporteras djuren ofta i flera våningar. En normal dag ankommer djurlastbilar till slakteriet i huvudsak klockan 06.00 - 21.00. Djur övernattas på slakteriet alla dagar i veckan, förutom nätterna mot lördag respektive söndag. Djuren får maximalt övernatta en natt.

Slakt av gris sker genom att grisen bedövas med koldioxidgas, och därefter avlivas genom avblodning. Slaktkroppen får hänga att blöda av några minuter över spillränna. Därefter skällas och skrapas slaktkroppen. Skällningen sker genom ångskällning. Efterföljande flambering drivs med gasol. Slaktkroppen kommer sedan till så kallad ren zon. Där sker sotning och sedan urtag av inre organ som följs av klyvning och besiktning. Slutligen vägs slaktkroppen innan den går in i chockkylen. Grisslakten är den i särklass största förbrukaren av vatten. Första spolningen av slaktens spillblodområde går till biogas. Övrigt städvatten går till det interna avloppsreningsverket.

Nötslakten sker genom att djuret bedövas med bultpistol och därefter avlivas genom avblodning. Slaktkroppen avhudas och organ mm tas ur. Slaktkroppen klyvs följt av besiktning. Efter besiktning och vägning sker klassning och kroppen går sedan till chockkylen. Nötslakten gör av med långt mycket mindre vatten än svinslakten, men är ändå den näst största avdelningen gällande vattenförbrukning.

Efter slakt kyls slaktkropparna i ordning chock-, lager- och utlastningskyl. En hel del energi går åt eftersom det är stora och många kylrum. Antalet efterföljande utlastningar kan eventuellt minska något med ökad styckning, då utlastning på pall är mer volyeffektivt än att lasta ut hängande.

Slakteriets stall rymmer 68 nötkreatur och cirka 480 grisar (dagbeläggning). Därtill finns gruppboxar som kan användas vid behov. Grisstallet rengörs efter varje omgång med djur, medan nötstallet med spaltgolv räcker att spola rent någon gång i veckan.

Styckning

Styckningen ger upphov till relativt lite avfall och vattenförbrukningen är under pågående styckning väldigt liten; i princip handtvättställ och ett par sterilgrytor med 82-gradigt vatten som finns i vardera lokalen att doppa kniven i. Styckningen ger inte upphov till lukt eller buller, och i jämförelse med slakten förbrukar de inte så mycket energi heller då det inte är lika många maskiner som i slakten.

Energianvändning

Energi används för uppvärmning samt för produktion av ånga och hetvatten till processen. Gasol används i svinslakten i samband med att grisarna flammeras för att hygienisera ytan av slaktkropparna. Processutrustning, belysning och processkyla drivs av elenergi. All el som företaget köper in är sedan några år klimatlok el från sol, vind och vattenkraft. Den totala energiförbrukningen i nuvarande verksamhet uppgår till cirka 15 500 MWh per år.

Det finns två oljepannor på anläggningen:

- Ångpanna, 655 kW
- Hetvattenpanna - reserv, 820 kW

Ångan används till skällningsmaskinen i grisslakten. Hetvatten används för att sterilisera knivar och sågar i framförallt slakten, mellan varje djur. Fjärrvärme används för att producera varmvatten, hetvatten och värme. Hetvattenpannan finns i reserv om den kommunala fjärrvärmens inte levererar, och den har endast behövts användas under enstaka (mindre än fem) dagar sedan fjärrvärmens installerades i början av 2012.

Rökgasutsläppet från ångpannan sker via en 12,5 meter hög skorsten.

Oljan lagras i en tank som rymmer 15 m³, placerad på betongfundament med taköverbyggnad. Gasol förvaras i en tank om 11,2 m³ som är placerad i fastighetens östra del, mot gränsen till kommunens avloppsreningsverk. De tre sidor som vetter mot vägen/staden är murade.

För processkyla finns tre system. Ett system med ammoniak (för chockkyl gris), ett andra system med ammoniak som bas men som växlar över till en cirkulerande krets med temper (en brinelösning) samt ett tredje system med propylenglykol för blodkylning. Chockkyl gris från 2015 innehåller 5,1 ton ammoniak medan det andra systemet med ammoniak som bas (centralkylsystemet) från 2008 innehåller 3,4 ton ammoniak.

Vattenanvändning

Vatten används i huvudsak av slaktens maskiner, rengöring av lokaler och utrustning efter arbetsdagens slut, och för spolning av stallar och djurbilar samt för sanitära ändamål. Nuvarande förbrukning är cirka 400 m³ per vardag (egentligen driftsdygn men söndagar förbrukar endast 40-70 m³ vatten per dygn).

Enligt nuvarande tillstånd får högst 450 m³ per driftsdygn i medelvärde förbrukas. Under 2018 började man närma sig gränsvärdena och kommunens avloppsreningsverk har svårt att ta emot mer vatten och man har satsat på vattenbesparande åtgärder. Den största åtgärden är återvinning av vatten till tvätt av stall och djurbilar. I dagsläget återvinns cirka 40 m³ per dag för detta ändamål. Även om beräknad mängd 450 m³ per vardag kan tyckas väldigt nära gränsen så skapas den marginal man behöver.

Verksamheten har senaste åren satsat på att göra rengöringen så effektiv som möjligt och har nu installerat lågtryck i nästan alla avdelningar för att hålla nere vattenförbrukningen. Detta har gett resultat och för att städa alla produktionsutrymmen åtgår 70-80 m³ vatten per dag.

Spolhall – tvätt av djurtransportbilar

I spolhallen tvättas och desinficeras alla djurbilar invändigt efter att djuren lastats av, för att minimera smittspridning mellan gårdar. Utvändigt så sköljs gödselstänk bort och däckens spolav. Spolhallen har tidigare hanterats som en fordonstvätt men då kollegor i branschen har fått villkor liknande det sökanden nu föreslår, stämmer det bättre med det faktiska användandet av spolhallen. Eftersom bilarna inte tvättas utvändigt så som på en fordonstvätt visar alla de prover de tagit varje månad att det är väldigt god marginal till gränsvärden som finns i nu gällande miljötillstånd. Denna provtagning tillför därför inte något och bör därför strykas.

Utsläpp till vatten

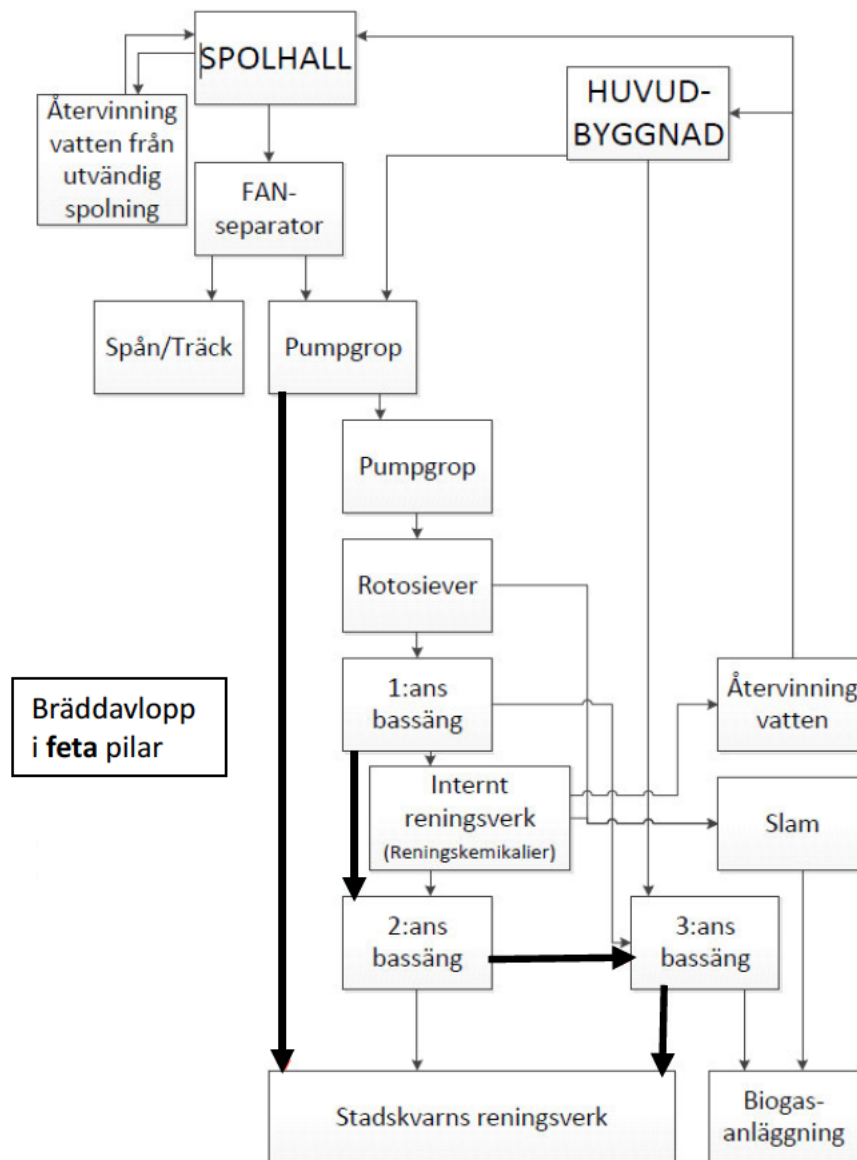
Verksamheten ger upphov till sanitärt vatten, dagvatten och processavloppsvatten. Sanitärt avloppsvatten leds via separata ledningssystem direkt till kommunens avloppsreningsverk. Dagvatten går dels till bäcken norr om slakteriet, dels österut genom en kulvert genom området för Skövde reningsverk och vidare till Mörkebäcken. Båda systemen mynnar ut i Svesån en dryg km öster om anläggningen.

I det interna reningsverket tillsätts flockningsmedel och när vatten renas för återvinning tillsätts även en polymer för att få så rent vatten som möjligt. Renat avloppsvatten pumpas från utjämningsbassäng till kommunens avloppsreningsverk efter schema som överenskommit med kommunens avloppsreningsverk.

Vattnet från spolhallen är påkopplat till slakteriets egen rening sedan 2018 så nu har slakteriet endast en utsläppspunkt av processvatten.

Det finns två bräddningsavlopp till kommunens avloppsreningsverk. Ett går direkt från spolhallen medan det andra bräddar från 1:ans över till 2:ans och slutligen 3:ans utjämningsbassänger. Från 3:ans bassäng går sedan slutbräddningen direkt till kommunens avloppsreningsverk utan att passera avloppsvattenmätaren. 2:ans och 3:ans bassänger är dock utrustade med nivåalarm som förhoppningsvis möjliggör åtgärder innan bräddning till kommunala avloppsreningsverket sker.

Ett flödesschema för avloppsvatten från anläggningen inklusive bräddpunkter (**feta pilar**) framgår nedan.

Slakteriet äger 3:ans bassäng som hyrs av biogasanläggningen och som också ansvarar för att vattnet övergår till biogasanläggningen när vattnet anländer in i bassängen. Från bassängen pumpar biogasanläggningen vattnet till sin verksamhet via den pipeline som också används för att pumpa biogasråvara från slakteriet. Därmed blir slakteriet av med avloppsvatten utan att belasta avloppsreningsverket och biogasanläggningen får vatten gratis som därtill har en högre temperatur än dricksvattnet, vilket är gynnsamt för processerna. I dagsläget överförs ca 80 m³ per dygn. När det nya interna reningsverket byggdes 2018 fick Rotosievern vara kvar. Den är driftsäker och fyller sin funktion. Den dagen den slutar fungera kommer den antagligen inte att ersättas, då det interna reningsverket ska ha tillräcklig kapacitet. Reningsverket tar bort alla partiklar större än 0,6 mm. Avloppsreningen jobbar med att flokka ihop partiklar som faller ut till ett slam. Det ingår också ett system där vatten kan renas ännu hårdare. Det vattnet används idag till att spola djurbilar och stall med.

Företaget har genomfört en rad åtgärder för att sänka både volym och föroreningsgrad av processavloppsvattnet vilka sammanfattas här.

Genomförda åtgärder för att minska föroreningsgraden i processavloppsvattnet

- Installation av nytt internt reningsverk som flockar samman partiklar och faller ut dessa som ett slam
- Sökt de mest förorenade strömmarna och avleda dessa till biogasanläggningen.

Genomförda åtgärder för att minska föroreningsgraden i processavloppsvattnet

- Lämna så mycket vatten som möjligt till biogasanläggningen
- Återvinning av vatten från städningen till att spola djurstall och djurbilar
- Återvinning av vatten till kylmaskiner.

Utsläpp till luft

Utsläppet till luft från ett slakteri kommer i form av lukt från framförallt djurstallar men även i mindre utsträckning från slakteri, restprodukter och processavloppsvatten från verksamheten samt utsläpp av rökgaser från förbränning av olja vid beredning av ångproduktion.

Det är nu många år sedan det förekom klagomål på lukt och sökanden upplever att de har bra koll på deras processer med avseende på risker för luktspridning. Så länge levande lantbruksdjur förekommer blir dock anläggningen aldrig helt luktfri.

Buller

Vid verksamheten uppkommer buller från i huvudsak ventilationsfläktar på tak, från transporter samt från verksamhet som sker på gårdsplan. Avlastning och uppställning kan orsaka ljud från djuren, främst från grisarna.

En kartläggning av externt buller som uppkommer vid verksamheten gjordes 2013. Bullermätningen visade att vi då klarade de krav som finns i nuvarande tillstånd med liten marginal. Rapporten konstaterade också att buller från trafiken var högre än industribullret hela dygnet. Sedan 2013 har slakteriet byggts om till stor del och nyare och modernare utrustning har satts in. Maskiner som låter mycket har placerats inomhus och vår absoluta bedömning är att det buller vi alstrar har sänkts sedan mätningen gjordes.

Kemikalieanvändning

De kemikalier som används inom verksamheten är i huvudsak koldioxid, syrgas, skumdämpare (grisslakt), rengöringskemikalier och flockningsmedel.

Avfall och biprodukter

Från slakten förekommer många biprodukter som i första hand används till humanföda, i andra hand till djurfoder och i tredje hand som avfall. Exempel på avfall till biogasaråvara är blod, vomgödsel, testiklar, livmoder och ryggmärg från gris. Det finns också avfall som enligt lagstiftningen måste gå till särskild förbränning på av Jordbruksverket godkänd anläggning, så som skalle och ryggmärg från vuxna nöt, smittförande kasserade djurkroppar med mera. Vid tiden inför jul kan blod säljas som humanföda. Resten av året är efterfrågan så låg att blodet blir biogasaråvara.

Avfall i form av gödsel uppkommer från slakteriets nötstall, som har en automatisk utgödsling som samlar gödseln i container som står inne i eget rum i stallen. Träck från grisstallet spolats ner i avloppsvattnet och avskiljs vid företagens avloppsvattenrening, och faller där ut i container som står inne i ett litet hus ute på gården. Gödsel tillkommer också från spolhallen där bilarna tvättas. Den följer med tvättvattnet, avskiljs från avloppsvattnet och ner i en container som står i ett rum i spolhallen. Gödsel hämtas av externt företag och används för åker gödning.

Transporter

Externa transporter, både inkommande (framför allt transport av levande djur) och utgående (framför allt kyltransport av kött) sker med planeras att även i framtiden ske med lastbil.

Antal transporter vid verksamheten uppgår till följande.

Fordonstyp	Nollalternativ (cirka antal)
Tunga transporter, per dygn	Ca 45-55
Tunga transporter, per vecka	Ca 225-275
Tunga transporter, per år	Ca 11 700-14 300

Ansökt verksamhet

Ansökt verksamhet är i stora delar desamma som i befintlig verksamhet. Nedan redogörs för de skillnader som tillkommande verksamhet medför i jämförelse med nuvarande verksamhet som beskrivs ovan.

Tillkommande styckningsverksamhet

Den ansökta verksamheten omfattar 50 000 ton slaktvikt och 50 000 ton styckningsvikt per år. Målet är på sikt att kunna ha ett 1:1-förhållande mellan slaktad och styckad vikt. Sökanden vill även börja krydda kött, så kallade köttberedningar.

Ökningen av styckningsvikten medför att fastighetens huvudbyggnad behöver byggas till på den tomt som sökanden köpt av kommunen i samband med återuppbyggnad efter branden 2014. Tomtens storlek kommer att begränsa utbyggnaden.

Energianvändning

I ansökt verksamhet bedöms energiförbrukningen öka med cirka 11 % till cirka 17 300 MWh per år. Det är i princip bara förbrukning av el och fjärrvärme som förväntas öka med en ökad styckningsverksamhet. Den ökade elförbrukningen kommer framförallt gå till en ny kylkompressor, men också till mindre maskiner i styckningen och belysning och elförbrukning kopplat till personalutrymmen. Fjärrvärmes kommer öka lite eftersom den värmer vattnet som ska användas till att städa lokalerna. Eldningsolja, truckdiesel och gasol kommer inte påverkas alls eftersom de endast används till slaktverksamheten.

Man har också tittat på möjligheten att ha solenergi på taket på den nya delen av huset. Fastighetsansvarig håller på att ta fram förslag på hur solceller skulle kunna installeras men även vilken effekt de skulle kunna tänkas ge och hur en sådan investering kan implementeras i verksamheten. Energin skulle då kunna användas

för att minska den externa förbrukningen. I den bedömda ökningen av energianvändningen har hänsyn till ett sådant tillskott inte tagits.

Oljepannan som används för ångskållning av gris är mer än 30 år gammal. Den kommer behöva bytas ut inom några år. Den miljömässigt bästa lösningen skulle vara en panna som är godkänd för att elda egna restprodukter (skallar, ben, spånströ, grisborst mm) i. Restprodukterna körs idag till andra anläggningar för förbränning. Det är ett stort projekt att installera och driva en förbränningspanna för restprodukter, men undersökningar pågår även om möjligheterna inte ser så ljusa ut för tillfället.

Ett annat alternativ är biogas. Kostnaden är hög då Skövde biogas gör fordonsgas av hela produktionen. Transportkostnaderna för annan biogas blir också kostsamt och med lägre miljövinst. Ytterligare andra alternativ är pellets-, gasol- eller elpanna. Det kan också bli tal om en ny oljepanna för bioolja. Idag används olja med 100 % RME (rapsmetylester). Pannvalet behöver bli bra för miljön, driftsäkert och kostnadseffektivt.

För några år sedan gjordes försök att byta till gasol av förnybar biomassa, men fettet i den så kallade biogasolen fungerade inte i utrustningens munstycken. Under 2021 planeras förnyade försök.

Den ansökta verksamheten förväntas fordra ytterligare maximalt 1,5 ton ammoniak för processkyla.

Vattenanvändning

Allt vatten som förbrukas är kommunalt vatten och förväntas öka från 401 till 450 m³ per vardag (egentligen sex driftsdryggnar men söndagar ger liten vattenförbrukning). Ökningen av vattenförbrukning är beräknad till att 30-35 m³ och ska gå åt för städning av de nya lokalerna. Resterande mängd är för nya tvättrum för palletainrar, skänkvagnar och backar. Där räknar man med att återvinna en del vatten i tvättningen så inte allt som förbrukas är rent dricksvatten, men det kan ändå gå åt 10-15 m³ renvatten på en dag. Själva produktionens vattenförbrukning beräknas som mycket ringa, cirka 3-5 m³ per dag för den nya verksamheten.

I dagsläget används vatten av dricksvattenkvalitet för spolning i både gris- och nötstall, men planer finns på att återanvända upp till 70 m³ renat avloppsvatten från sista städspolningen att spola stallet med. Detta innebär att även om en utbyggnad av styckningsverksamhet skulle medföra ökad förbrukning av vatten, skulle återvinning av vatten till stallet göra att den faktiska förbrukningen av inkommande vatten inte ökar.

Vid utbyggnad kommer uppskattningsvis städvattnet öka med cirka 50 m³ per dag. Denna ökning skulle alltså kompenseras med återanvändning av vatten till stallet.

Utsläpp till vatten

De senaste årens flöden av och föroreningar i processavloppsvatten presenteras i tabellerna nedan. Under 2019 har företaget genomfört en rad vattenbesparande åtgärder som gett resultat.

Avloppsvattenmängder 2016-2019 samt ansökt verksamhet

	2016	2017	2018*	2019	Ansökt verksamhet
Flöde, m ³ /dag	332	370	420	392	450
Slakt, ton/år	46 000	43 000	44 000	42 000	Oförändrat, max 50 000

*) räknat på 6 driftdygn per vecka. Övriga siffror är baserade på 5 driftsdygn per vecka.

Föroreningsmängder per dygn i avloppsvatten. Spolhallens avlopp inkluderat fr.o.m. 2018-09.

	2016	2017	2018	2019	Nuvarande tillstånd	Ansökt verksamhet
BOD ₇ (kg)*	353	309	354	288	570	570
BOD ₇ (kg)**				555	800	800
Fosfor (kg)	4,1	3,7	5,3	5,3	-	7,6
Kväve (kg)	53,3	43,7	59	59	80	80
Suspenderade ämnen (kg)	130	148	357	108	-	154
pH	7,18	7,10	7,18	7,36	-	7,4 (7,1 - 7,7)

* årsmedelvärde driftsdygn

** enskilt driftsdygn

Kommunens avloppsreningsverk kan inte ta emot större mängder (varken i volym eller föroreningar) från verksamheten än vad som tillåts enligt gällande tillstånd och inför ny tillståndsansökan har därför ambitionen varit att sänka nuvarande förbrukning så mycket att även den nya verksamheten ska rymmas i befintlig tillståndsnivå.

Det vatten som kommer förbrukas i nya delen kommer i princip att vara enbart städvatten. Räknar man föroreningarna i faktiska kilon som i tabellen ovan kommer de att öka eftersom vattenmängden ökar med större lokaler att städa. De kan klara en mindre sänkning av begränsningsvärdet för BOD₇ även om det givetvis känns betryggande att ha en marginal till satt gränsvärde. För kvävet har det ökat något över åren trots att slaktvolymen inte har gjort det, det hänger ihop med ökad verksamhet i andra delar av fabriken. De har ökat både styckningsvolym och också konsumentpack, k-pack, över åren. För kvävet behövs möjligheten att släppa 80 kg i medel per driftsdygn. Eftersom det faller ut en avgift för föroreningarna i avloppsvattnet är det ändå incitament nog att hålla mängden så låg som möjligt.

Planerade åtgärder för att minska miljöbelastningen

Packmaskinerna i k-packsavdelningen förbrukar vatten som skulle kunna återvinnas. I utbyggnaden kommer det finnas en liten avdelning för tvätt av palletainrar, skänkvagnar och eventuellt även backar. En del av den disken sker idag internt och övrigt externt. Det finns miljövinster i att inte behöva transportera gods för disk externt. Den diskavdelning som ska byggas kommer att ha den senaste tekniken. I de fall återvinning av vattnet är möjlig kommer man att jobba för det men vid kontakt med livsmedel är möjligheten begränsad.

Utsläpp till luft

Utsläpp av förbränningsgaserna kväveoxid, svaveldioxid och koldioxid från pannorna samt gasolanvändning förväntas bli oförändrade vid utbyggnad eftersom de uteslutande rör slakteriverksamheten.

Kemikalieanvändning

I ansökt verksamhet kommer användningen av koldioxid, rengöringskemikalier och flockningskemikalier att öka något.

Koldioxiden används som bedövningsmedel för gris, den används för modifierad atmosfär i trågen i konsumentpackavdelningen (15 % av gasen i trågen är koldioxid) och för att göra kolsyreis (så kallad Torr-is). En ökad styckningsverksamhet ökar endast den del som används för produktion av Torr-is och eftersom de har en nybyggd (2015) och toppmodern chockkyl för grisslaktkropparna efter slakten går det inte åt så mycket is till grisköttet som är slaktat hos dem.

Rengöringskemikalier som används är till allra största delen Foam 136, som är ett alkaliskt skumrengöringsmedel med desinfektion. Detta används till alla lokaler och det mesta av utrustningen för kvällsrengöringen som utförs av externt städbolag. Också all diskning som sker av utrustning dagtid använder Foam 136.

Flockningsmedel används i den nya avloppsreningsanläggningen. Under dagtid används en sorts flockningsmedel, och under kvällstid när de renar vatten för återvinning har de två sorter som används samtidigt för att få så rent vatten som möjligt till tvätt av djurbilar och stall. Vid en ökning av styckningsverksamheten kommer mängden avloppsvatten att öka och därmed också förbrukningen av flockningsmedel.

Avfall och biprodukter

En styckningsverksamhet och en avdelning för kryddat kött genererar i slaktbiproduktväg endast styckningsben, det vill säga de skelettdelar som blir kvar när slaktkroppen styckats. Denna del förväntas öka från cirka 2 150 ton per år i nuvarande verksamhet till 7 500 ton per år i ansökt verksamhet. Även förpackningsavfall i form av papper, plast och liknande kan komma att öka beroende på personalstyrka och hur mycket konsumentpacksverksamhet vi har.

Transporter

Ansökt verksamhet påverkar inte antalet transporter av inkommande djur. Däremot kan antalet utgående transporter förväntas minska något eftersom större andel av köttet kommer lastas ut som styckat, jämfört med idag då det transporteras ut hängande på krok.

Antalet transporter av animaliska biprodukter, slaktbiprodukter och avfall beräknas inte påverkas.

Den ansökta verksamheten påverkar endast den del av de interna transportererna som gäller emballage, där de ser en viss minskning av behovet av gårdstruck då de avser bygga en brygga att lasta av emballage från rakt in i huvudbyggnaden utan mellansteget med truckhanteringen.

När fordonen svänger ut från Skövde slakteri åker de antingen norrut eller söderut på Aspelundsvägen. En mindre del av fordonen tar väg 49 österut mot Hjo/Karlsborg, framförallt djurbilar. Merparten av fordonen åker dock på väg 26 i nordlig eller sydlig riktning. I och med att mer kött kommer förädlas på plats i den ansökta verksamheten kommer andelen transporter till Stockholm att minska och andelen till Götene/Jönköping att öka.

Statusrapport

En statusrapport har tagits fram i samband med tillståndsansökan och reviderades i mars 2021. Baserat på det som är känt om tidigare verksamhet har kemikaliehanteringen tidigare bl.a. omfattat rengöringsmedel, myrsyra, diesel, eldningsolja samt eventuellt andra oljeprodukter. Vid branden 2014 kan PFAS-baserat skum ha använts. Förorenade fyllnadsmassor kan förekomma inom området samt viss utfyllnad med sotsand. Baserat på verksamhetens ålder skulle det även kunna förekomma PCB från byggnader och transformatorstationer samt tjärhaltig beläggning.

En genomgång av de relevanta miljö- och hälsofarliga ämnen (råvaror, tillsatser, produkter, mellanprodukter, biprodukter, utsläpp och avfall) som skulle kunna orsaka en förorening av mark eller grundvatten från anläggningen har genomförts. Endast ett ämne (truckdiesel) bedöms utgöra mer än liten risk för mark eller grundvatten. De flesta kemiska produkter som hanteras i större volymer årligen levereras i mindre kärl och hanteras inomhus. Verksamhetsområdet är därtill till största del asfalterat och jorden under ett lager av fyllnadsmassor, består av lera med låg genomsläpplighet. De enda kemiska produkter som levereras med tankbil är RME diesel och truckdiesel. RME är inte klassat som hälso- eller miljöfarligt, och är lättnedbrytbart. Trots att bränslet hanteras i en större volym bedöms föroreningsrisken vid t ex vid ett läckage därför inte heller utgöra mer än liten risk. De restprodukter som hanteras i större volym utgörs främst av processavloppsvatten med hög halt organiskt material. Inte heller dessa bedöms utgöra mer än liten föroreningsrisk för mark eller grundvatten.

Den lilla miljökonsekvensbeskrivningens innehåll

Lokalisering

Fastigheten ligger i de östra delarna av Skövde. Slakteriverksamhet bedrivits på nuvarande fastighet sedan 1943. Då låg staden längre från slakteriet, men under åren har staden vuxit och de närmaste bostäderna ligger ca 100 meter väster om slakteriet, på andra sidan av riksväg 26/49. Slakteriet ligger på fastigheten direkt väster om kommunens avloppsreningsverk.

Området är detaljplanerat för slakteri. Detaljplanen har ändrats för att möjliggöra slakteriets expansion västerut.

Inom cirka en kilometers radie från slakteriet återfinns ingen skyddsvärd natur. Närmaste Natura 2000-området är Ulveksbackarna belägna drygt tre kilometer nordväst om slakteriet, på andra sidan Skövde centrum. Närmaste riksintresse för kulturmiljövård är Forsby som återfinns drygt 3 km öster om fastigheten.

Nollalternativ

Nollalternativet definieras i miljökonsekvensbeskrivningen som tillståndet i miljön vid nuläget med påverkan från dagens tillståndsgivna produktion samt att överskottet styckas vid annan anläggning. Konsekvenser av utsläpp jämförs således med utsläppsnivåer för år 2019. Notera dock att nu gällande tillstånd ger möjlighet till mer styckning än vad som för närvarande sker.

Miljökonsekvenser

Lokal påverkan

Slakteriet ger upphov till utsläpp av luktande ämnen. De processförändringar som planeras i den ansökta verksamheten påverkar inte utsläpp av lukt, då detta framförallt uppkommer i samband med levande djur-hantering. Eftersom slaktvolymen inte omfattas av ansökan påverkas inte heller luktutsläpp.

Vid förbränning av eldningsolja och gasol för produktion av hetvatten, ånga respektive hygienisering av slaktkroppar av gris, uppstår även ett litet utsläpp av förbränningsgaser (kväveoxider, svaveldioxid, koldioxid och stoft). Detta utsläpp är dock så litet i både nollalternativet och ansökt verksamhet att det inte bedöms ha någon påverkan på om miljö kvalitetsnormerna för dessa ämnen uppfylls i Skövde.

Dagvatten, dvs regnvatten från tak och asfalterade ytor, går dels till bäcken norr om slakteriet, dels österut genom en kulvert genom området för Skövde reningsverk och vidare till Mörkebäcken. Båda systemen mynnar ut i Svesån en dryg kilometer öster om anläggningen. I den ansökta verksamheten är det ingen skillnad i hantering av restprodukter på gården, varför risk för utsläpp till dagvatten inte bedöms påverkas av ansökt verksamhet.

Processavloppsvatten leds till det kommunala reningsverket efter intern rening i vårt nybyggda reningsverk. Den ansökta verksamheten ger upphov till cirka 50 m³ processavloppsvatten. Företaget har under 2019 vidtagit en rad vattenbesparande åtgärder för att inte öka miljöbelastningen med den ansökta verksamheten.

Risken för olyckor som kan leda till påverkan på omgivningen är störst vid haveri av ammoniaksystemet. För att minska denna risk krävs åtgärder av företaget. Övriga risker bedöms som acceptabla.

Verksamheten kan ge upphov till buller från fläktar, transporter samt hantering av containrar på gårdsplanen. Under de senaste åren har det inte förekommit några klagomål på buller från verksamheten.

Regional och global påverkan

Verksamheten ger upphov till transporter både av inkommande djur och utgående produkt samt avfall. Transporter genererar utsläpp till luft som i stora mängder kan få konsekvenser på luftmiljön regionalt (kväveoxider) eller globalt (fossil koldioxid).

Den ansökta verksamheten skulle i det större perspektivet minska behovet av transporter eftersom slaktkropparna idag körs till annan destination (framförallt Stockholm) för styckning, och en del av köttet sedan transporteras tillbaka till Skövde slakteri för konsumentpack eller till närområdet för försäljning.

Sammanfattande bedömning

Verksamhetens miljöpåverkan bedöms för de flesta parametrar inte påverkas, i den ansökta verksamheten jämfört med nollalternativet.

Yttranden från myndigheter och enskilda i sammanfattning

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen tillstyrker att tillstånd ges för befintlig slakteriverksamhet samt befintlig och utökad styckningsverksamhet, men anser samtidigt att det föreligger ett behov av förtydliganden och eventuella kompletteringar av verksamhetens riskanalys. Vidare ges några exempel på lämpliga tekniska åtgärder för att fördröja och rena dagvatten innan det når Mörkebäcken, såsom anläggning av svackdiken, underjordiskt vattenmagasin eller genomsläppliga parkeringsytor som medger infiltration.

Länsstyrelsen tillstyrker i huvudsak sökandens förslag på villkor men förutsätter att Miljöprövningsdelegationen tar hänsyn till den exakta utformningen utifrån vad som är vanligt för branschen. Länsstyrelsen har därutöver lämnat förslag på specifika villkor samt motiverat förslagen.

Länsstyrelsens förslag på villkor är följande:

- Verksamhetsutövaren ska i syfte att hushålla med energi särskilt optimera energianvändningen i verksamheten. Vid nyinvesteringar i processdelar eller utrustningar ska väljas komponenter med så låg energiförbrukning som möjligt.
- Vid invändig rengöring av djurtransportfordon ska dessa torrsopas för att avlägsna så mycket djurspillning och annat fast material som möjligt, innan invändig renspolning av djurtransportutrymmet sker.
- Avloppsvatten från spolhallen ska avledas genom en klass 1 oljeavskiljare enligt svensk standard. Oljeavskiljaren ska dimensioneras och underhållas så att funktionen upprätthålls över tid. Rutiner för uppföljning av oljeavskiljarens funktion, rengöring av fordon i spolhallen samt provtagning och kontroll av avloppsvatten ska dokumenteras och utföras inom ramen för verksamhetens kontrollprogram. Oljeavskiljaren ska vara installerad och i funktion senast 6 månader efter att detta beslut fått laga kraft. Tillsynsmyndigheten får medge förlängd tid om det finns särskilda skäl.
- Halten av föroreningar i det samlade utsläppet av processavloppsvatten som avleds till kommunens avloppsreningsverk, dvs. både behandlat, delvis behandlat och obehandlat avloppsvatten, får som medelvärde under angiven period inte överskrida följande värden:

Parameter	Enhet	Årsmedelvärde per driftsdygn	Enskilt driftsdygn	Årsmedelvärde
Avloppsvattenmängd	m ³	450	700	-
BOD ₇	kg	570	800	-
Totalkväve	kg	80	-	-
Zink	µg/l	-	-	200
Nickel	µg/l	-	-	10
Kadmium	µg/l	-	-	0,1

Med processavloppsvatten avses allt spillvatten från verksamheten, inklusive bräddade volymer, med undantag för sanitärt avloppsvatten. Med driftsdygn avses dygn då minst en avdelning av anläggningen är i drift och leder avloppsvatten till avloppsnätet. Antalet driftsdygn ska registreras. Mängderna av BOD₇ och totalkväve ska kontrolleras genom flödesproportionell provtagning under minst ett

dygn per vecka. Proverna ska tas ut under alternerande dygn enligt ett på förhand fastställt schema. Begränsningsvärdena för zink, nickel och kadmium börjar gälla fr.o.m. ett år efter att detta beslut fått laga kraft. Tillsynsmyndigheten får medge förlängd tid om det finns särskilda skäl. Provtagning av processavloppsvatten för senare analys av metallhalter ska följa samma princip som beskrivs för BOD₇ och totalkväve. De veckovisa proven förs samman till ett samlingsprov som analyseras, ett för respektive kalendermånad. Med de månadsvisa analysvärdena beräknas årsmedelvärdet.

Länsstyrelsen bedömer att sökandens statusrapport uppfyller kraven i 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen. För kommande periodiska kontroller är det viktigt att grundvattenrören skyddas från påverkan. Länsstyrelsen bedömer också att sökanden i stort uppfyller kraven i det vägledande referensdokumentet; *Reference Document on Best Available Techniques in the Slaughterhouses and Animal By-products Industries, May 2005 (IPPC)*.

Miljösamverkan östra Skaraborg

Vad gäller avloppsvattenhanteringen motsätter sig miljönämnden bolagets förslag till villkor 6. Miljönämnden yrkar på att de nu beslutade villkoren 16, 17 och 18 bibehålls. (Dessa villkor har vid tidpunkten för detta beslut ännu inte fått laga kraft, Miljöprövningsdelegationens anmärkning.)

Utgående dagvattenledningar från fastigheten bör kunna stängas av i händelse av brand, kemikaliespill eller liknande. Bolaget bör dessutom – genom t.ex. invallningar - anordna en tillräcklig uppsamlingsvolym för brandvatten som minst kan inrymma volymen av A) släckvatten från minst dimensionerande brand, och B) dagvatten med en bestämd volym, förslagsvis minst ett femårsregn med 10 minuters varaktighet. En bedömning av brandvattenuppsamlingens funktion bör göras i samband med förstagångsbesiktningen.

En förstagångsbesiktning bör genomföras senast sex månader efter det att det nya tillståndet har tagits i bruk. Förstagångsbesiktningen ska kontrollera att verksamheten drivs och är uppförd enligt gällande tillstånd och villkor samt vad bolaget för övrigt har uppgivit i ansökningshandlingarna. Egenkontrollens utförande ska granskas, liksom den tekniska kvalitén hos reningsutrustning, larm och liknande. Även en bedömning av brandvattensystemets funktion ska göras.

Ett villkor bör föreskrivas om att mätning ska göras av möjliga luktkällor på slakteriets område. En bedömning av mätrapportens resultat ska ingå i förstagångsbesiktningen.

Ett kontrollprogram reviderat enligt det nya tillståndet bör skickas in till tillsynsmyndigheten senast 4 månader efter det att tillståndsbeslutet har vunnit laga kraft.

Skövde kommun, servicenämnden (SEN)

SEN tillstyrker ansökan då verksamheten inte enligt ansökan kommer att öka sin volym av processpillvatten eller den föroreningsmängd som finns i spillvattnet. Den spillvatten- och föroreningsmängd som framgår av ansökan rymms inom produktionsmättet och dimensioneringen av Stadskvarns avloppsreningsverk. SEN motsätter sig dock förslaget att provtagningen på vatten från utvändigt tvätt av

fordon i spolhallen, inklusive rengöring och desinficering av fordonens hjul, tas bort. Föroreningshalterna förefaller visserligen vara låga, vilket är positivt, men det är rimligt att kontroll och provtagning ska finnas för en fordonstvätt.

Förhöjda halter av oönskade ämnen såsom zink och kadmium finns i slakteriets utgående vatten. Båda är metaller som i det kommunala avloppsreningsverket till stor del kommer att avskiljas till det slam som sedan sprids på åkermark. Det är därför viktigt att slakteriet arbetar vidare för att minska mängden oönskade ämnen.

Det finns otydligheter gällande användningen av och ansvar för bassäng 3. Eventuell bräddning går direkt till avloppsreningsverket. Vem övervakar att bräddning inte sker och vem meddelar Skövde VA om bräddning skett?

Kemikalieförteckningen bör utökas till att åtminstone redovisa vilka av slakteriets kemikalier som är miljö- och/eller hälsofarliga. Vid eventuellt spill är det viktigt för Skövde VA att snabbt kunna avgöra om kemikalien kan ha negativa konsekvenser på reningsprocesserna.

SEN förutsätter att slakteriet har säkerställt att alla golvbrunnar från processen, utöver det vatten som pumpas till biogasanläggningen, leds via det interna reningsverket innan det når avloppsreningsverket. Verkstadens avloppsvatten leds tydligen direkt till avloppsreningsverket. SEN förutsätter att det är säkerställt att inga kemikalier tillförs avloppet.

Då Stadskvarns avloppsreningsverk är närmaste granne till Skövde Slakteri har SEN även synpunkter angående den riskutredning för ammoniak och gasol som redovisas i slakteriets komplettering. Vad gäller gasoltanken så är den placerad precis vid staketet mot reningsverkets område. Avståndet från gasoltanken till närmaste kontor på reningsverket är ca 35 m. I den byggnaden inryms kontor och kontrollrum för 15-20 personer. Alla utgångar från byggnaden vetter mot gasoltanken. Mellan byggnaden och gasoltanken går ett av reningsverkets mest frekvent använda stråk där personalen går till fots. De finns idag barriärer på 2-3 sidor runt gasoltanken men barriär saknas helt på den sida av tanken som vetter mot reningsverket. Reningsverket ligger även på lägre nivå än tanken och delvis i den riktning det ofta blåser åt. Behövs det någon barriär eller annat skydd vid gasoltanken som skydd för reningsverkets personal och kontorsbyggnad?

Vad gäller riskerna med ammoniak så är frågan hur reningsverkets personal kan varnas i samband med eventuellt ammoniakläckage utomhus eller då ett läckage som sker inomhus ventileras ut? Finns ljud- eller ljussignal utomhus vid ammoniaklarm? Vidare sker mycket arbete på verket utomhus då det är ett utomhusverk, där en andel av verkets maskinella utrustning visserligen finns inomhus, medan alla bassänger finns utomhus.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

MSB begränsar sitt yttrande till att gälla verksamhetens kylanläggningar. Enligt bolagets miljökonsekvensbeskrivning finns det idag två stycken sådana som innehåller ammoniak. Den ena är från 2008 och innehåller 3,4 ton. Den andra är från 2015 och innehåller 5,1 ton. Ansökt produktionsökning kommer också att kräva en utökning av den ammoniakbaserade kylkapaciteten och sökanden bedömer att detta kan öka mängden ammoniak med ytterligare upp till 1,5 ton.

I bolagets komplettering återopas, och biläggs, en riskutredning från 2012 avseende hantering av ammoniak och gasol. Av riskutredningen framgår att det år 2012 fanns två äldre och ett nyare system som tillsammans innehöll 5,4 ton ammoniak.

MSB tolkar ovanstående som att sökandens nuvarande riskanalys är inaktuell och att ansökan därför behöver kompletteras i detta avseende. Kompletteringen bör minst innehålla följande:

- En beskrivning av de nuvarande kylsystemens utformning inklusive vidtagna säkerhetsåtgärder.
- En beskrivning av planerad kylkapacitetsökning inklusive planerade säkerhetsåtgärder.
- En beskrivning av sökandens och den kommunala räddningstjänstens beredskap för att hantera ammoniakläckage.
- En riskanalys samt spridnings- och konsekvensberäkningar för olika olycksscenarioer som sökanden identifierar. Riskavstånden bör redovisas utifrån AEGL-värden. MSB anser att de avstånd som erhålls för AEGL-2-värdena bör ligga till grund för eventuella ytterligare skyddsåtgärder.
- Ett tydligt åtagande rörande eventuella nya riskreducerande och/eller skadebegränsande åtgärder utifrån ovannämnda riskanalys.
- Kostnadsberäkningar och motiveringar baserade på hänsynsreglerna i 2:a kap. miljöbalken i de fall riskreducerande och/eller skadebegränsande åtgärder utifrån riskanalysen inte planeras.

Räddningstjänsten Östra Skaraborg

Räddningstjänsten har inget att erinra i ärendet.

Trafikverket

Trafikverket har uppfattat att ingen ökning av transporter kommer att ske som påverkar statlig väginfrastruktur och har därför inget att erinra mot sökt tillstånd.

Sökandens bemötande av yttrandena

Länsstyrelsen

För att begränsa eventuellt ammoniakläckage vill sökanden hellre använda vattensprinklers än riskanalysens förslag att upprätthålla en trädridå.

I likhet med andra större företag med egen personal på plats dygnet runt, kopplas hellre gaslarm internt än till räddningstjänst.

Vätskeavskiljare för ammoniak finns numera inomhus. Endast kyltornens kondensatorer finns på taket, vilket medför endast små volymer.

Inget att invända mot hushållning med energi.

Man anser att urspolning av gödsel mm ur djurtransportbilarna med hjälp av högt vattenflöde och efterföljande avskiljning av träck och spån är att föredra framför att torrsopta bilarna invändigt före urspolning med vatten. Eftersom man använder

återvunnet vatten är det heller inte så viktigt att begränsa vattenvolymer. Systemet medför också jämn kvalitet på rengöringsresultatet och bättre arbetsmiljö.

Kravet på oljeavskiljning bör strykas då oljehalterna i vattnet i praktiken är tillräckligt låga tack vare den befintliga reningsanläggningen. Man bestrider därutöver de föreslagna begränsningsvärdena för föroreningar i processavloppsvattnet då de bedöms bli för svåra att klara.

Miljösamverkan östra Skaraborg (MöS)

Sökanden motsätter sig MöS bedömning att de slutliga villkor som bland annat behandlar invändig rengöring av djurtransportfordon samt begränsningsvärden för föroreningar i processavloppsvatten, även bör gälla i det nu ansökta tillståndet.

MöS har lämnat synpunkter på att dagvattenledningar bör förses med avstängningsmöjligheter i händelse av brand, kemikaliespill eller liknande samt att uppsamlingsvolym för brandvatten anordnas. Sökanden är enig med MöS och kommer att anlägga ett fördröjningsmagasin under asfalten i norra delen av fastigheten. Magasinets volymbehov har beräknats som ger ett 40 meter långt magasin. Man har också gemensam syn på behovet av en kommande förstagångsbesiktning och sökanden är överens med MöS om förutsättningarna för ett reviderat kontrollprogram.

Skövde VA (Skövde kommun, servicenämnden)

Sökanden motsätter sig Skövde VA:s begäran att provtagning och analys på vattnet från den utvändiga fordonstvätten ska fortsätta. Man menar att spolhallen inte är någon egentlig fordonstvätt utan är till för att kravet på invändig rengöring av djurtransportfordon ska göras innan nästa omgång av djur lastas på.

Sökanden har funnit att man skulle kunna sätta upp en fjärde avskiljningsvägg av betong på den sida som vetter mot kommunens avloppsreningsverk. Man är också öppen för att på sikt ersätta gasolen med alternativ, exempelvis biogas. Utredning pågår.

Skövde VA har efterfrågat om ljud- eller ljussignal finns utomhus vid eventuella ammoniaklarm? Ljussignal finns redan som ammoniaklarm, men sökanden anser att ljudlarm inte är lämpligt på grund av risken för sammanblandning med brandlarm vilket kan leda till ödesdiga konsekvenser.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

I sitt yttrande efterfrågade MSB kompletterande uppgifter med beskrivningar om kylanläggningen och risker kopplade till ammoniakläckage. Sökanden kommenterar i sitt bemötande de punkter som MSB listat.

- Internt larm finns som stänger kylsystemet omedelbart och startar kraftig nödventilation. Flera nödstopp finns och helkropp- och ögonuschar i händelse av ammoniak på hud. Årliga besiktningar sker av kylanläggningarna av tredje part.
- Nya kylsystemet kommer att vara en kopia av det befintliga, fast i mindre skala. Ammoniaken kommer inte längre att pumpas runt. Tekniken gör att den begränsas till kylcentralrummet. En ny frys byggs och mängden ammoniak ökar med max 1,5 ton.

- Ammoniackläckagelarm med tre nivåer beroende av koncentration: A, B och C. A-larm är allvarligast och då samlas personalen på uppsamlingsplats. B-larm innebär ett begränsat läckage i kylcentralen och personal i resten av anläggningen kan i regel fortsätta sitt ordinarie arbete medan C-larmet indikerar väldigt litet läckage.
- För spridnings- och konsekvensberäkningar för olika olycksscenarioer bör fortsatt riskanalysen från 2012 kunna användas.
- Vattensprinklers kommer att installeras i nödventilationen för att binda ner ammoniakläckage snabbt till marken.

MSB har fått ta del av sökandens bemötande enligt ovan och menar att sökanden inte besvarat någon av MSB:s frågor på ett tillräckligt uttömmande och godtagbart sätt. MSB upprepar och betonar de tidigare ställda frågorna. Dessa har därefter skickats till sökanden för kännedom.

Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut

Är statusrapporten tillräcklig?

Den verksamhet som ansökan avser är en industriutsläppsverksamhet och då ska ansökan innehålla en statusrapport som beskriver nuläget i mark och grundvatten. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att den statusrapport som ingår i ansökan är tillräckligt omfattande för att uppfylla kraven i 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen (2013:250).

Är verksamheten tillåtlig?

Verksamhetsområdet ligger inom Aspelunds industriområde i de östra delarna av Skövde. Den befintliga verksamheten har funnits på plats i 75 år. Sökanden har förvärvat en del intilliggande mark från kommunen och därmed kunnat expandera västerut för utökad verksamhet. Samtidigt flyttades anslutande väg i motsvarande grad västerut för att göra marken tillgänglig för verksamhetens behov. Den anslutande vägen, Norra Aspelundsvägen, följer den nya fastighetsgränsen i väster. Verksamhetsområdet ligger sedan tidigare i nära anslutning till bostäder och med de utbyggda lokalerna kommer avståndet till närmaste bostadsområde i nordväst att minska något och uppgå till ca 80 meter och i väster ca 200 meter. Verksamhetsområdet och bostäderna skiljs åt av allmän väg 26/49 i nord-sydlig riktning, den så kallade Östra leden.

Fastigheten ligger inom detaljplanelagt område avsett för industriändamål och planerad utbyggnad av lokalerna kommer att ske inom den förvärvade marken.

Slakteriverksamheten kommer inte att utökas utöver redan tillståndsgiven mängd. Delegationen bedömer att den utökade styckningsverksamheten inte kommer att tillföra någon högre miljöbelastning eller påverkan för de närboende och verksamheten kan därför tillåtas.

Medför verksamheten att miljö kvalitetsnormerna kan följas?

Närmsta vattenförekomst är Svesån som har måttlig ekologisk status och problem med övergödning och syrefattiga förhållanden. Vattenförekomsten har idag en beslutad miljö kvalitetsnorm God ekologisk status 2027. Inget utsläpp från anläggningen sker direkt till Svesån. Utsläpp av processavloppsvatten sker till kommunens avloppsreningsverk som har sin utsläppspunkt i en mindre recipient, Mörkebäcken, som ligger uppströms Svesån. Vid senaste tillståndsprovningen av kommunens avloppsreningsverk konstaterades att den verksamheten kunde accepteras om utsläppen av näringsämnen och syreförbrukande ämnen inte ökade.

Slakteriet får genom detta tillstånd behålla samma begränsningsvärden för utsläpp till det kommunala avloppsreningsverket som tidigare gällt trots att produktionen ökar. Delegationen bedömer därmed att den utökade verksamheten inte kommer att försämra statusen eller äventyra möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormerna i Svesån.

Sammanfattande bedömning av tillåtligheten

Förutsatt att de föreskrivna villkoren iakttas (mer om dessa nedan) anser Miljöprövningsdelegationen sammanfattningsvis att verksamheten går att förena med målen för miljöbalken, de allmänna hänsynsreglerna och en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Därför ska tillstånd ges till verksamheten.

Vilka villkor behövs för tillståndet?

Med anledning av sökandens villkorsförslag, remissinstansernas synpunkter och sökandens bemötande gör Miljöprövningsdelegationen följande överväganden när det gäller villkor för verksamheten. De villkor som är av karaktären standardvillkor och överensstämmer med vad som är brukligt vid den här typen av verksamhet med liknande storlek och omgivning motiveras inte närmare.

Villkor 2 och delegationsvillkor D1 (lukt)

Slakteriet är lokaliserat mitt i en tätort. Det ställer extra stora krav på att verksamheten sköts så att förekomsten av lukt kan hållas på så låg nivå som möjligt även om ett slakteri sannolikt aldrig kommer kunna betraktas som en helt luktfri anläggning eftersom man hanterar djur.

Miljöprövningsdelegationen föreskriver ett villkor som ska verka för att olägenheter till följd av lukt inte ska uppkomma och om det ändå sker ska effektiva skyddsåtgärder vidtas för att komma tillrätta med störningen. Inom ramen för villkoret kommer flera olika åtgärder inom den dagliga driften behöva vidtas. Åtgärderna kan också variera över tid. Det finns därför inte skäl att, såsom sökanden yrkat, i detta läge föreskriva särskilda villkor om några specifika åtgärder, t.ex. att dörrar ska hållas stängda eller att bassänger ska vara täckta eftersom detta bara är två exempel på åtgärder som krävs för att minimera risken för lukt i omgivningen. Det behöver samtidigt finnas möjlighet för tillsynsmyndigheten att vid behov, ta beslut om konkreta åtgärder för att hantera eventuellt uppkomna luktstörningar från fall till fall enligt delegationsvillkor D1. Det bör kunna utgöra ett väl så effektivt alternativ för att hantera eventuella luktolägenheter jämfört med tillsynsmyndighetens önskemål om luktmätningar vid slakteriet och utvärdering i samband med en förstagångsbesiktning.

Att utföra en luktmätning vid ett tillfälle, när det inte finns några problem med lukt och då det i detta fall inte finns någon specifik reningsanläggning för utsläpp av luktande ämnen som kan kontrolleras, bedöms inte fylla någon större funktion. Skulle problem med lukt uppkomma från en specifik anläggningsdel kan det inte uteslutas att en luktreningsutrustning kan behöva installeras för att komma tillrätta med eventuella problem men det kan således ske inom ramen för tillsynsmyndighetens delegation.

Villkor 3 och 4 och delegationsvillkor D2 (energianvändning)

Sökanden har en förhållandevis stor energiförbrukning. Ändå är det tio år sedan den senaste energikartläggningen gjordes. Det finns sannolikt energibesparande åtgärder att identifiera. Vilka åtgärder som är möjliga att vidta ska ta avstamp i en ny energikartläggning. För att åtgärderna ska genomföras ska de även vara tekniskt möjliga och realistiska utifrån kostnad och energibesparing. Med begreppet livscykelkostnader i villkoret avses åtgärdens/installationens förändrade drifts- och underhållskostnader under hela dess tekniska livslängd, dvs en beräkning av hur länge den fungerar och genererar en besparing och inte bara fram till utrustningens pay-off tid. På [Energimyndighetens hemsida](#) finns ett LCC-verktyg för att räkna på investeringars livscykelkostnad. Tillsynsmyndigheten ges dessutom delegation att, om man inte kommer överens med sökanden, bestämma vilka åtgärder som ska genomföras utifrån redovisade livscykelkostnader.

I 2 kap. 5 § miljöbalken påtalas att förnybara energikällor ska användas i första hand. Det är därför angeläget att arbeta för att fasa ut både fossil eldningsolja, fossil diesel till trucken samt gasol till förmån för ett bränsle som är bättre ur klimatsynpunkt. Sökanden har beskrivit att man testat alternativ men ännu inte nått ända fram. Miljöprövningsdelegationen anser att villkor 4 behövs för att sökanden fortsatt aktivt ska arbeta med denna fråga.

Villkor 6-7 (Utsläpp från spolhallen)

Både i denna prövning och i prövningen av slutliga villkor inom ramen för nuvarande tillstånd har det varit mycket diskussioner kring en "fordonstvätt". Sökanden har klargjort att det inte handlar om en fordonstvätt i traditionell mening och argumenterat för att spolhallen inte heller ska omfattas av utsläppskrav motsvarande en sådan. För att det inte ska råda någon oklarhet om vilken typ av rengöring som får ske i spolhallen väljer Miljöprövningsdelegationen att förtydliga det i villkor 6, vilket sökanden inte har motsatt sig. Sökanden har dock velat att Veterinär, Jordbruksverket eller Länsstyrelsen ska få medge undantag i samband med t.ex. smittspridning. Det är inte möjligt att i anslutning till ett tillståndsvillkor delegera till annan part än tillsynsmyndigheten. Andra myndigheters ingripande vid oförutsedda händelser som exempelvis särskilda sjukdomsutbrott som kan kräva extra åtgärder för verksamheter, kan istället ske utan att det kopplas till ett särskilt villkor och hanteras direkt med verksamhetsutövare, tillsynsmyndighet och i detta fall även det kommunala avloppsreningsverket eftersom de tar emot vattnet från hallen.

Sökanden har i sitt villkorsförslag tagit med att "*Endast rengöringskemikalier tillhandahållna av slakteriet får användas*". Begreppet "*rengöringskemikalier*" skulle kunna tolkas som att det inte är uteslutet att även avfettningsmedel och liknande skulle kunna medges och gränsdragningen mot en fordonstvätt kan bli oklar. Därför tas inte den meningen med i det villkor som fastställts. I övrigt

omfattas verksamhetens hantering av exempelvis rengöringskemikalier av miljöbalkens allmänna hänsynsregler.

Miljöprövningsdelegationen vill också påminna om att slakteriverksamhet är klassad som industriutsläppsverksamhet. I gällande BREF- (Bat REference) dokument är BAT (bästa tillgängliga teknik) bland annat att vid rengöring av djurtransportfordon efter djuravlastning att först torrsopa/-skrapa bort gödsel och strö från djurutrymmet innan avspolning med vatten tar vid. Skälen är att minska vattenförbrukning och förorening av avloppsvatten. Att ”torrsopa/-skrapa” bör betraktas som ett begrepp för olika sätt att avlägsna gödsel och strö med mera på annat sätt än genom avspolning med vatten. Arbetet med nytt BREF-dokument och fastställande av BAT-slutsatser pågår dock och det är först när de nya dokumenten offentliggörs som det tydligare kommer att framgå vilka krav som ska gälla som BAT i verksamheten framöver. De kommer att gälla parallellt med tillståndsvillkoren.

I sökandens överklagande av beslut om slutliga villkor gällande processavloppsvatten i befintlig verksamhet har sökanden argumenterat för att kravet på en oljeavskiljare klass 1 inte är funktionellt i avloppsvattenflödet från den aktuella spohallen på grund av gödselinblandningen.

Däremot har sökanden istället föreslagit att man kan installera ett system som kan ta hand om ett eventuellt okontrollerat oljeläckage från djurtransportbilarna. Miljöprövningsdelegationen beslutar, utifrån sökandens argumentation varför en konventionell oljeavskiljare inte skulle fungera som avsett, att fastställa sökandens förslag i den delen. Det kan dessutom vara en fördel att ett sådant system kan samla upp eventuellt smittförande vatten vid t.ex. ett sjukdomsutbrott för det fall det inte är lämpligt att leda vattnet till det kommunala spillvattennätet.

Den halt olja som får avledas till det kommunala avloppsreningsverket regleras istället i villkor 10.

Villkor 8 (Processavloppsvatten – återanvändning)

I villkor 8 detaljregleras inte vilken typ av återanvändning som får ske. Miljöprövningsdelegationen ser positivt på att sökanden försöker recirkulera delar av processavloppsvattnet eller utvinna värme ur vattnet där så är möjligt. Skulle även andra, ännu inte identifierade behov av återanvändning uppkomma får tillsynsmyndigheten bedöma om de ryms inom ramen för villkoret.

Villkor 9 (Processavloppsvatten – bräddning)

Sökanden har beskrivit principerna för eventuell bräddning av processavloppsvatten inom och från anläggningen. Det finns buffertvolymmer att tillgå i de tre utjämningsbassängerna varav två har nivåalarm. I överklagan av Miljöprövningsdelegationens beslut om slutliga villkor (dnr 551-1543-2020) beskrivs hur man har vidtagit åtgärder och inte haft några bräddningar under de senaste åren. Driftstörningar i det interna reningsverket har i förekommande fall inte pågått längre än att orenat vatten kunnat buffertlagras på anläggningen till dess att rening kunnat återupptas och avledas till det kommunala avloppsreningsverket. Mot bakgrund av sökandens beskrivning att bräddningar i princip inte längre sker, bedömer delegationen att den buffertkapacitet som finns i befintliga bassänger och med installerade nivåalarm ger en god beredskap för att hantera oförutsedda

händelser som exempelvis driftsstörningar och vid behov medge tid för kontakt med tillsynsmyndighet och det kommunala avloppsreningsverket.

Villkor 10-11 (Processavloppsvatten – utsläppsvärden)

Miljöprövningsdelegationen föreskriver villkor för utsläppt mängd avloppsvatten samt utsläppshalter för BOD₇ och kväve till det kommunala avloppsreningsverket motsvarande nuvarande nivåer. Därtill föreskrivs ett begränsningsvärde som årsmedel för oljeindex på 10 mg/l. Det motsvarar det av sökanden föreslagna årsmedelvärdet i överklagan av slutliga villkor. Enstaka dygn får det uppgå till 25 mg/l. Av Skövde kommuns spillvattenbestämmelser är varningsvärden för oljeindex 5-50 mg/l. Det är positivt om sökanden lyckas ersätta fossil olja i de smörjmedel som används enligt utlovat men begränsningsvärdet ska fortsatt gälla även om icke fossila smörjmedel används.

I prövotidsredovisningen för slutliga villkor i nuvarande tillstånd har sökanden redovisat att avloppsvatten till kommunens avloppsreningsverk, räknat på 251 produktionsdagar per år innehåller bl.a. 43 kg zink, 1,9 kg nickel och 0,02 kg kadmium.

Länsstyrelsen har föreslagit begränsningsvärden på dessa metaller. Sökanden har motsatt sig detta och bedömer att de blir svåra att klara. I sin tidigare överklagan av slutliga villkor utvecklar sökanden att metallförekomsten sannolikt beror på metallinnehåll i djurens blod och träck. I sitt bifogade expertutlåtande framgår det samtidigt att förutom metaller i djurmaterialet så är en vanlig källa till zinkutsläpp från exempelvis industrier, de ytor i anläggningarna som är galvaniserade. Sökanden anger därför att det kan finnas skäl att se över materialval i verksamheten för att säkerställa att galvaniserat material, som kan ge ifrån sig zink, inte används alternativt skyddas, t.ex. genom övermålning. I expertutlåtandet framgår också att en förebyggande åtgärd för att minska mängderna suspenderat material i processavloppsvattnet är att gödsel från lastbilarna skrapas av innan spolning. Man menar vidare att genom att sänka värden för suspenderat material kommer mängderna metaller automatiskt att sänkas.

Skövde kommun påtalar i sina spillvattenbestämmelser att ej behandlingsbara ämnen, såsom metaller, hamnar i utsläpp till recipient alternativt i slam som förorenar vattendrag och jordbruksmark och ska inte tillföras avloppet.

Mängderna zink och kadmium utgör ca 7 respektive 3,5 % av den totala mängd zink och kadmium som kommer till det kommunala avloppsreningsverket (Källa: Miljörapporten för 2020). Miljöprövningsdelegationen anser att det är betydande mängder och att utsläppet inte kan lämnas helt oreglerat. Därför föreskrivs ett villkor som innebär att utsläppen av metaller ska kontrolleras och åtgärder ska vidtas så att utsläppen minskar över tid.

Villkor 13 (Lagring och transport av slakteriavfall och biprodukter)

Till skillnad mot sökandens förslag på motsvarande villkor bedömer Miljöprövningsdelegationen att det inte finns skäl att i detta villkor göra åtskillnad mellan sådant slakteriavfall och biprodukter som kan börja jäsa och det som inte förväntas göra det. Vid lagring av denna typ av material finns alltid risk för att processer kan starta och leda till jäsning (fermentation). Delegationen bedömer därför att det är rimligt att slakteriavfall och biprodukter som överhuvudtaget lagras över mer än 2 dygn, även förvaras kylt. Det är också på det sättet villkoret är

utformat i sökandens befintliga tillstånd. Djurens gödsel omfattas inte av villkoret även om den är att betrakta som animalisk biprodukt. Hanteringen av gödsel omfattas istället av villkor 14 och 15.

Villkor 16 (Handlingsplan för transporter)

Sökanden har yrkat på ett allmänt hållet villkor om att så långt möjligt använda fordon med bästa möjliga miljöklass och så låga utsläpp som möjligt. Utvecklingen på fordonssidan går snabbt just nu och med sökandens förslag kan det bli oklarheter vad som är bästa miljöklass med låga utsläpp, är det t.ex. bara elbilar?

Miljöprövningsdelegationen föreskriver istället ett villkor som kräver ett systematiskt arbete med att minska miljö- och klimatpåverkan från transporter, sådana transporter som sökanden har rådighet över.

Villkor 18-19 (kemikalier och avfall)

Med ”motsvarande typ av säkerhetssystem” i villkor 18 avses exempelvis att dubbelmantlad cistern kan vara ett alternativ till invallad cistern för eldningsolja och diesel.

Smörjmedlet som används i djurtransportbilarnas djurutrymme har till uppgift att smörja mekaniken för höjning och sänkning av väningsplanen, men också motverka frysning vintertid. Vid renspolning av utrymmet kan viss del av smörjmedlet följa med i avloppsvattnet. Det är därför angeläget att undvika fossilbaserat smörjmedel.

Villkor 20 och delegationsvillkor D3 (Beredskapsplan)

En beredskapsplan ska täcka upp för olika olycksscenarier som kan få konsekvenser för människa och miljö, till exempel brand med efterföljande släckvatten, utsläpp, trafikolycka med bränsle-/oljeläckage.

I detta fall är det dessutom av särskild vikt att beredskapsplanen omfattar risker med ammoniak- och gasolhantering och skyddsåtgärder i händelse av bräddning av processavloppsvatten.

Det medför att som grund för beredskapsplanen ska bland annat en aktuell riskanalys för ammoniak och gasol finnas. Det är lämpligt att bland annat se över hur befintlig larmfunktion fungerar och om det finns behov av uppdatering/komplettering. I sitt bemötande av inkomna yttranden har sökanden redogjort för möjligheten att ytterligare stärka skyddet runt gasoltanken med komplettering av den befintliga skyddsbarriären, genom att uppföra en betongvägg även på den sida som vetter mot det kommunala avloppsreningsverket.

Tillsynsmyndigheten har lämnat synpunkter på att dagvattenledningar bör förses med avstängningsmöjligheter i händelse av brand, kemikaliespill eller liknande samt att uppsamlingsvolym för brandvatten ska anordnas. Sökanden har i sitt bemötande åtagit sig att anlägga ett fördröjningsmagasin under asfalten i norra delen av fastigheten.

Tillsynsmyndigheten ges delegation att föreskriva villkor om åtgärder för att förebygga risker utifrån vad som kommer fram i riskanalyser inför framtagande av beredskapsplanen.

Villkor 21 (Förstagångsbesiktning)

Både sökanden och tillsynsmyndigheten har framfört att en förstagångsbesiktning är lämplig även om den ansökta utökningen inte omfattar utökad slaktproduktion. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är lämpligt att en förstagångsbesiktning sker, men först efter att beredskapsplanen är framtagen eftersom besiktningen även ska innefatta en bedömning av om åtgärderna för att innehålla släckvatten enligt villkor 20 är tillräckliga.

En förstagångsbesiktning syftar bland annat till att:

- Granska att anläggningen uppförts och drivs i enlighet med gällande tillstånd och villkor inklusive vad som angetts i ansökan och således omfattas av det allmänna villkoret.
- Granska den egenkontroll som utförs, t.ex. avseende rutiner och faktiskt utförande för mätning, provtagning och analys, kontroll och underhåll av larmfunktioner etc.
- Granska utrustningens tekniska kvalitet genom att identifiera brister i exempelvis utrustning för larm, skyddsutrustning och liknande.

Inför besiktning ska tillsynsmyndigheten, i god tid, beredas möjlighet att lämna synpunkter på ett förslag till besiktningssprogram (omfattning) samt beredas möjlighet att delta vid besiktningen. Efter besiktningen ska ett besiktningssutlåtande upprättas.

När får tillståndet tas i anspråk?

Ett verkställighetsförordnande är ur processuell synvinkel ett undantag från huvudregeln att ett avgörande ska ha fått laga kraft innan ett tillstånd får tas i anspråk. Högsta domstolen har uttalat (se NJA 2012 s. 623) att det är verksamhetsutövaren som ska visa på konkreta skäl för ett verkställighetsförordnande och ange vilka beaktansvärda nackdelar som är förknippade med att tillståndet inte kan tas i anspråk omedelbart och vad som kan bli följderna av att verksamheten förskjuts framåt i tiden.

Sökanden har yrkat på verkställighetsförordnande. Det har dock inte framkommit någon närmare motivering till behovet eller att några beaktansvärda nackdelar skulle uppstå om tillståndet inte kan tas i anspråk utan att avvakta laga kraft. Sökanden uppger dessutom att de fortfarande har god marginal upp till den styckningsvolym som redan finns i nuvarande tillstånd. Miljöprövningsdelegationen finner att det inte finns tillräckliga skäl för att besluta om verkställighetsförordnande.

När ska verksamheten ha satts igång?

Den yrkade igångsättningstiden, 3 år, godkänns. Sökanden har också yrkat på verkställighet vilket antyder att man ändå vill starta upp den utökade verksamheten skyndsamt. Men man har också sagt att man idag ligger under den hittills tillståndsgivna styckningsmängden med god marginal och att man avser att växa långsamt beträffande styckning.

Igångsättningstid för en verksamhet räknas som den tid som meddelats i tillståndsbeslut inom vilken igångsättning ska ha skett. Här avses att de mark- och byggnadsarbeten eller motsvarande som tillståndsgivits har påbörjats och genomförts i en sådan omfattning att den tillståndsgivna verksamheten har kunnat starta i viss omfattning.

Övriga överväganden

Klassificering av verksamheten

Sökanden har, när det gäller tillämpliga verksamhetskoder för verksamheten, vid prövningstillfället, bland annat yrkat på 50.10 (C). Verksamhetskoden omfattar anläggning för tvättning av exempelvis fler än 5 000 personbilar eller fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår. Sökanden har samtidigt hävdats att spolhallen inte är att betrakta som en vanlig biltvätt. Mot bakgrund av den beskrivning som sökanden gjort av spolhallen, bedömer Miljöprövningsdelegationen att verksamhetskoden 50.10 (C) inte är tillämplig för verksamheten.

Utsläpp från pannorna

Sökanden har föreslagit ett villkor för NO_x från förbränning av eldningsolja och att kontroll ska ske en gång per år, motsvarande det villkor som verksamheten omfattas av idag. Mätningar har visat att utsläppshalterna vid kontrollen 2020 låg på cirka halva den nu yrkade halten.

De båda pannorna är vardera på mindre än 1 MW och omfattas därför inte var för sig av förordningen om medelstora förbränningsanläggningar. Hetvattenpannan används enbart som reserv. Sökanden har dessutom uppgett att ångpannan är gammal och kommer bytas ut. Beroende på vilken panna som väljs kan den nya pannan komma att omfattas av nämnda förordning och då gäller förordningen parallellt med tillståndet. I annat fall anser Miljöprövningsdelegationen att kontrollen av pannorna bör fortsätta ske inom ramen för egenkontrollen men det saknas skäl att föreskriva ett särskilt villkor.

Yrkande om kommunikering av beslutsförslag

Sökanden har yrkat att förslaget till tillståndsbeslut ska kommuniceras med dem innan beslut meddelas. Miljöprövningsdelegationen har under handläggningen av ärendet meddelat sökanden att delegationen inte avser att kommunicera ett beslutsförslag. Yrkandet om kommunikering föranleder inga ytterligare åtgärder från Miljöprövningsdelegationens sida.

Sammanfattande bedömning

Förutsatt att de föreskrivna villkoren iakttas anser Miljöprövningsdelegationen sammanfattningsvis att verksamheten går att förena med målen för miljöbalken, de allmänna hänsynsreglerna och en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Därför ska tillstånd ges till verksamheten.

Annat som verksamhetsutövaren har att förhålla sig till

Vad krävs om verksamheten ska ändras?

Om verksamheten ska ändras kan det krävas ett helt nytt tillstånd, ändringstillstånd eller anmälan till tillsynsmyndigheten (se 1 kap. 4 och 11 §§ miljöprövningsförordningen [2013:251]).

Vad krävs om verksamheten tas över av någon annan?

Om verksamheten överläts till någon annan fysisk eller juridisk person ska den nya verksamhetsutövaren snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det (se 32 § förordningen [1998:899] om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd). Om det behövs en säkerhet för att tillståndet ska vara giltigt, måste den nya verksamhetsutövaren ställa en egen säkerhet som Miljöprövningsdelegationen ska godkänna.

Vem har ansvaret om verksamheten skadar miljön?

Om verksamheten medför miljöskador, till exempel föroreningar, eller olägenheter för miljön är det i första hand verksamhetsutövaren som är ansvarig för att avhjälpa skadorna eller olägenheterna. Den som äger eller brukar en fastighet ska genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. (Se 2 kap. 8 § och 10 kap. miljöbalken)

Andra bestämmelser gäller parallellt med tillståndet

Detta tillstånd innebär inte att verksamhetsutövaren slipper krav som följer av andra bestämmelser, exempelvis enligt 11 kap. miljöbalken om vattenverksamhet, kulturmiljölagen (1988:950) eller plan- och bygglagen (2010:900). Det kan handla om att det också är nödvändigt med tillstånd till eller anmälan av vattenverksamhet, eller bygglov. Exempel på andra förordningar och föreskrifter som gäller vid sidan av detta tillstånd är

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter)
- djurskyddslagen (2018:1192) och djurskyddsförordningen (2019:66)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2018:3) om cisterner med anslutna rörledningar för brandfarliga vätskor

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har Sabine Lagerberg, ordförande, och Marika Lundmark, miljöszakunnig, deltagit. Ärendet har beretts av Stig Karlsson, miljöhandläggare.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här överklagar ni Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar ni med vanlig post är adressen Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 12 november 2021.**

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna (till exempel Naturvårdsverket, Länsstyrelsen eller kommunens miljönämnd), ska överklagandet dock ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut ni överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Bilaga

1. Karta över verksamhetsområdet

Sändlista

Externt

- Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
- Länsstyrelsen/Enheten för miljötillsyn, miljoskydd.vastragotaland@lansstyrelsen.se
- Trafikverket, Region Väst, trafikverket@trafikverket.se
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, registrator@msb.se
- Miljösamverkan östra Skaraborg, info@miljoskaraborg.se
- Skövde VA, skovdekommun@skovde.se
- Räddningstjänsten
- Aktförvararen i Skövde kommun
- Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt, mmd.vanersborg@dom.se (M33-21)

Internt

- Sabine Lagerberg
- Marika Lundmark
- Stig Karlsson
- Monica Lind
- Alexandra Bulat
- Elisabeth Lindqvist Tärneld

Karta över verksamhetsområdet, Skövde slakteri

